

do_co_mo_mo_

Fișă minimală documentare 2003

Girată de organizația membră națională/regională: OAR

0.1 Fotografia clădirii/ grupului de clădiri/ sitului urban/ peisajului/ grădinii
descrie: Palatul Administrativ Baia Mare
sursa: Ana Maria Hariton data: 2009

1. Identitatea clădirii/ grupului de clădiri/ sitului urban/ peisajului/ grădinii:

1.1 numele actual	Palatul Administrativ Baia Mare
1.2 variantă sau nume trecut	Sediul politico administrativ al județului Maramureș
1.3 numărul și numele străzii	Str. Gh. Șincai nr. 49
1.4 oraș	Baia Mare
1.5 regiunea/statul	Maramureș
1.6 cod poștal	430311
1.7 țara	Romania
1.8 cod topografic național	Lat: 47°,658 N, Long: 23°,574 E
1.9 clasificare/tipologie	ADM
1.10 statut de protecție & data	Propusă pentru clasare – grupa valorică A, categoria II- ARHITECTURĂ

do_co_mo_mo_

2 Istoria clădirii

2.1 rezumatul inițial/scop

În anul 1968, o dată cu stabilirea actualei delimitări geografice a județelor Maramureș și Satu Mare - cu capitala la Baia Mare și Satu Mare - cu reședința în orașul omonim, apare necesitatea construirii primului palat administrativ din perioada post-belică, destinat să funcționeze ca sediu al conducerii de partid și de stat.

2.2 date: contractare / recepția lucrării

Proiectare 1968- 1969 (a); Construire 1969-1970(e)

2.3 arhitecți proiectanți și alții arhitect

autori arhitectură : arh. Mircea Alifanti, arh. Adrian Panaitescu .

colaboratori: arh. Alexandra Florian, arh. Tiberiu Benedek

rezistență : ing. Alexandru Cișmigiu, ing. Dragoș Badea, ing. Alexandru Eliescu.

instalații electrice : ing. Dénes Ladislau.

instalații de încălzire : Francisc Lung.

instalații tehnico-sanitare: Ion Burlan

2.4 alții asociați cu clădirea

2.5 modificări importante cu datele aferente

2.6 funcție actuală

Prefectura Județului Maramureș

2.7 stare actuală

Bună

3 Descriere

3.1 descrierea generală

Situarea oarecum defavorabilă, cu posibilități de percepere limitate de vecinătăți, determină compoziția spațial volumetrică marcată de elementele semnal constituite de corpul principal – prim element de impact , venind dinspre direcția centrului nou- și turn, contrapondere verticală și semnal vizibil în cazul percepției dinspre centrul vechi. Incinta orientată spre sud, creată de corpurile principale ale ansamblului oferă posibilitatea percepției unei suite de imagini dinamice. Dinamismul compoziției, susținut de utilizarea subtilă a materialelor creează un dialog tensionat și dramatic cu cadrul natural excepțional - fundalul spectaculos al dealurilor împădurite.

Clădirea se compune din patru corpuri principale, având următoarele funcțiuni: birouri - două bare dublu tract ce se imbină la 120 de grade ; hol de onoare și birouri de conducere; sala de sedințe cu o capacitate de 200 de locuri și turn. În compunerea planului, disciplina constrângătoare a rectangularității e spartă prin înclinarea dintre cele două bare de birouri, prin direcțiile elementelor de capăt (turn și scară), prin orientarea timpanelor și a holului vitrat de trecere între corpul principal și bara administrativă. Piesa de racord a barelor de birouri este constituită de o scară elicoidală, amplasată într-un hol vitrat generos. Racordul corpului principal de birouri cu volumul holului și birourilor de conducere se face prin intermediul sălii de ședințe și al unui hol vitrat cu deschidere spre incintă. Turnul, element simbol al clădirii, prin poziția sa de corp de margine, definește și înalță silueta edificiului. Amplasată în extremitatea de vest a corpului de birouri, scara exterioară îl încheie ,ca element de capăt bine definit prin tratarea volumului și finisaje.

În interior spațiile sunt caracterizate de aceeași varietate armonioasă. Elementele dominante ale corpului de acces sunt: scara de onoare, într-o rampă spectaculoasă cu desfășurare continuă, luminatorul – cu lumina filtrată printr-un trafor cu piramide angulare și peretele decorativ al sălii

do_co_mo_mo_

de ședințe. Parcursul este susținut de puncte și direcții secundare de interes: ușa pivotantă a sălii de ședințe, peretele perforat al garderobei, balustrada masivă de lemn ce inconjoară supanța. Materialele și texturile diverse – marmura lisă a pardoselii, tencuiala buceardată a pereților-trafor verticali, lemnul profilat al ușii și balustradei – accentuează bogata subtilitate a compoziției.

Sala de ședințe oferă, într-un volum relativ restrâns o varietate de imagini. Forma asimetrică a balconului e subliniată prin albul balustradei ce se regăsește în culoarea și materialul plafonului decorativ. Masa vibrantă a cutiei de lemn, se închide pe o latură cu decupajul ritmat al panourilor vitrate verticale.

Articulația cu corpul de birouri, având un perete vitrat deschis spre incintă se constituie într-un intermezzo luminos. Scara circulară, desfașurându-se liber pe trei niveluri în holul vitrat marchează intersecția barelor de birouri.

Conceptia arhitecturală a Palatului Administrativ îmbina considerentele de ordin logic-funcțional și cele expresive. Obiectul de arhitectură rezultat ni se înfațisează ca o suită de imagini dinamice cu puncte de interes ce ancorează silueta pe fundal, ca «un șir de momente cu început și sfârșit» susținute pe parcurs de elemente intermediare ce mențin interesului privitorului. Acoperirea volumelor, atent studiată, creează efecte de perspectivă și accentuează caracterul dinamic al compoziției.

3.2 construcție

Corpul de birouri al funcționarilor (cu birouri în suprafață de 45mp spre curte și de 30mp spre nord și est) și turnul au diafragme ca element de rezistență. Corpul principal, cuprinzând holul și birourile de conducere, este construit din zidărie de cărămidă și stâlpi de beton armat.

3.3 context

Palatul Administrativ din Baia Mare este așezat pe o stradă cu prospect modest ce unește centrul vechi și centrul nou al orașului, vecinătățile arhitecturale fiind ne semnificative. La data construirii pe latura de vest a terenului se ridică un bloc de locuințe, pe cea de vest Banca de Investiții, terenul de vis-a-vis fiind liber. În prezent imobilul băncii este refăcut cu pereți cortină și suprainălțat cu o șarpantă, iar în imediata apropiere a corpului de birouri de pe latura de est s-au construit două clădiri de locuințe. Frontul de peste drum s-a completat cu o piațetă cuprinzând un hotel și locuințe cu parter comercial. Relația clădirii cu vecinătățile construite imediate este indiferentă, elementul esențial constituindu-l raportul cu fundalul spectaculos al dealurilor împădurite.

4 Evaluare

4.1 tehnică

Fără să fie remarcabile în sine, elementele structurale pun în valoare calitatea compoziției arhitecturale. Sunt semnificative în acest sens sistemul structural al sălii de ședințe cu balconul asimetric și verticalele fațadei și cele două holuri vitrate: cel al scării circulare cu cei doi stâlpi liberi și holul de legătură între corpul principal și cel de birouri, cu un singur stâlp de susținere.

Alegerea și modul de punere în operă a materialelor de finisaj subliniază detaliile volumelor principale. Fațadele sunt finisate cu piatra de Măgura, Bampotoc și Limpedeș; montanții și traversele suprafețelor mari vitrate sunt de metal; tâmplăriile de

stejar; prefabricatele mari de fațadă, din praf de piatră alb. Pardoselile sunt de marmură (Ruschița, Alun, Moneasa) și de andezit de Bloaja: lambriurile de ulm, stejar și paltin. Învelitorile sunt de tablă arămită și de tablă de aramă pe porțiunile aproape verticale (reborduri) pe turn și luminator.

4.2 socială

Deși neinclus în mod oficial pe lista monumentelor istorice, edificiul este perceput de localnici ca reprezentativ pentru oraș și făcând parte din patrimoniul național. Pe de altă parte, funcțiunea clădirii – sediu al prefecturii și al altor institutii ale administratiei locale – și restricțiile privind accesul fac dificilă receptarea obiectului de arhitectură. Holul central, utilizat deseori pentru expoziții este folosit mai adecvat potențialului. Revenirea turnului (actualmente folosit ca arhivă) la funcțiunea propusă inițial (mic muzeu) ar contribui la o mai bună integrare a clădirii în viața comunității locale.

4.3 culturală & estetică

Preocupările legate de expresivitatea obiectului de arhitectură care își găsesc încununarea în clădirea Sediului politico-administrativ din Baia Mare, se înscriu în evoluția fenomenului arhitectural românesc. Aproape simultan, au apărut la sfârșitul anilor 60 o serie întreagă de lucrări, cu funcțiuni dintre cele mai diverse, având drept sursă de inspirație arhitectura tradițională. Dintre acestea, Palatul administrativ oferă o interpretare subtilă și personală prin echilibrul volumelor, dinamica perspectivelor, modularea scării și utilizarea rafinată a materialelor, reprezentând fara indoiala lucrarea cea mai importantă pentru tendința denumită de Mircea Lupu “funcționalism liric dramatic”.

4.4 istorică

Între anii 1919 - 1950, Baia Mare, cu întreaga regiune din jur, făcea parte din județul Satu Mare, cu capitala în orasul omonim. Intelectualii Băii Mari, prin scrisoarea din 17 iulie 1935, adresată ministrului Justiției, Dr. Valeriu Pop, au cerut schimbarea reședinței de județ argumentând cu motive de ordin geografic, etnic și economic. În incheierea scrisorii se menționează *“Locuitorii orașului Satu Mare s-au obligat solemn ca, în cazul când capitala județului va reveni definitiv la Baia Mare, să răscumpere clădirea palatului administrativ a cărui piatră fundamentală*

do_co_mo_mo_

se va pune în zilele acestea¹, obligându-se municipiul Satu Mare a clădi pe cheltuiala sa un palat identic în Baia Mare"².

Cu toate acestea, problema reședinței de județ nu a fost rezolvată definitiv decât în anul 1968, odată cu stabilirea actualei delimitări geografice a celor două județe: Maramureș, și Satu Mare. Acum apare necesitatea construirii la Baia Mare a primului sediu politico - administrativ din perioada post-belică. Proiectul este încredințat unui colectiv de arhitecți, condus de profesorul Mircea Alifanti.

4.5 evaluare generală

Edificiul se remarcă prin coerența partiului arhitectural, compoziția spațială, proporțiile și plastica fațadelor, accentuate de de calitatea detaliilor și punerea în operă a materialelor. Expresivitatea compoziției arhitecturale, elaborarea unui nou tip de regionalism în care caracterul local rezultă nu din preluarea formelor decorative ci din interpretarea subtilă a caracteristicilor arhitecturii locale, susținută de bogăția vibrantă a materialelor de finisaj, fac din Palatul Administrativ din Baia Mare una dintre operele de arhitectură reprezentative pentru evoluția arhitecturală a perioadei 1960-1980.

5 Documentare

5.1 principalele referințe

Cărți

Mircea LUPU, *Școli naționale în arhitectură*, Editura Tehnică, București, 1977

Paul CONSTANTIN, *Dicționar universal al arhitecților*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.

Publicații

Mircea ALIFANTI, *Sediul politico-administrativ al județului Maramureș*, *Arhitectura*, nr 6/1972, pg.19-30.

5.2 material vizual atașat

5.3 raportor/data

Ana Maria Hariton 2012

6 Examinarea raportului de către ISC/R

Numele membrului ISC examinator:

data examinării:

aprobarea:

grup de lucru nr. ref.:

NAI nr. ref. :

¹ Prefectura Satu Mare, arhitect Victor Smigelschi 1935

² Citat în articolul *Baia Mare vs Satu Mare (dispută istorică pentru titlul de reședință de județ)* – autor Ionut Horoba
<http://www.glasulmaramuresului.ro>

do_co_mo_mo_

comentarii:

*Fișă elaborată în cadrul proiectului Fundației Culturale Inform,
finanțat de Administrația Fondului Cultural Național*

do_co_mo_mo_

Revizuirea 2003 membrii ISC/R
numai pentru birou

grupul de lucru internațional pentru
documentarea și conservarea
clădirilor, siturilor și vecinătăților
imobilelor moderne